

Siina Repo

TERVEYSKAPINA KYTEE

– *Suomalaiset ovat tyytymättömiä terveydenhuoltoon ja vaativat valinnanvapautta*

YHTEENVETO

Suomalaiset ovat tyytymättömiä nykyiseen terveydenhuoltojärjestelmään. 49 prosenttia kansasta moittii, että lääkärin vastaanotolle pääsee kunnan terveyskeskuksessa liian hitaasti. 59 prosenttia suomalaisista pitää leikkausten ja muun erikoissairaanhoidon jonotusaikoja liian pitkinä.

Terveydenhuoltoa arvostellaan myös siitä, että palveluissa ei huomioida riittävästi asiakkaiden mielipiteitä. Lisäksi kansalaisten arvioidaan olevan terveydenhuollossa epätasa-arvoisia. Tyytymättömiimpiä terveydenhuoltojärjestelmään ovat palveluiden suurkuluttajat eli ne, joilla on eniten ongelmia terveytensä kanssa.

Suomalaisten mielestä terveydenhuoltoa pitäisi kehittää lisäämällä valinnanvapautta. 60 prosenttia kansasta haluaa valita itse hoitopaikkansa kunnallisista terveyskeskuksista tai yksityisiltä lääkäriasemilta. Perussuomalaisia ja kokoomusta äänestäväistä jopa 72 prosenttia kannattaa valinnanvapausmalliin siirtymistä.

Aiempaa useampi on alkanut myös epäillä, onko hyvinvointivaltio hintansa arvoinen. Noin 70 prosenttia kansasta arvioi, että hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen. Vuonna 2000 luku oli 85 prosenttia.

Siina Repo on EVAn projektipäällikkö

No 45 25.5.2015

Suomalaiset pitävät terveydenhuoltojärjestelmää hitaana, välinpitämättömänä ja epätasa-arvoisena. Tämä käy ilmi kahdeksankohtaisesta kyselystä, joka toteutettiin osana EVAn Arvo- ja asennetutkimusta.

Kansalta pyydettiin arvioita muun muassa perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, ennaltaehkäisyn ja kuntoutuksen toimivuudesta. Lähes jokainen terveydenhoitoketjun palanen toimii kansalaisten mielestä pikemminkin huonosti kuin hyvin. (Kuvio 1.)

49 prosenttia suomalaisista arvioi, että kunnan terveyskeskuksessa pääsee lääkäriille liian hitaasti. Melko tyytyväisiä lääkäriille pääsyn nopeuteen on 37 prosenttia vastaajista ja erittäin tyytyväisiä vain 4 prosenttia. 10 prosenttia vastaajista ei osaa ottaa asiaan kantaa.

Erikoissairaanhoidoa moittii vielä useampi. 59 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että jonotusajat leikkauksiin ja muuhun erikoissairaanhoidon ovat liian pitkät. Vain 24 prosenttia arvioi, että erikoissairaanhoido toimii hyvin.

Edelleen terveydenhuoltomme reagoi kansan mielestä terveysongelmiin liian myöhään. Jopa 70 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että terveysongelmien ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen toteutuvat melko tai erittäin huonosti. Vain viidennes arvioi, että ennaltaehkäisy toimii erittäin tai melko hyvin.

Tehokkaalla ennaltaehkäisyllä, kuten terveystarkastusten ja seulontojen hyödyntämisellä, voidaan pienentää kasvavan erikoissairaanhoidon kustannuksia ja lyhentää hoitajonoja. Erikoissairaanhoidon kustannukset haukkaavat suuren palan koko ter-

veydenhuoltobudjetista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen laskelmien mukaan erikoissairaanhoidon käyttöön käytettiin 6,8 miljardia euroa vuonna 2013, kun esimerkiksi perusterveydenhuoltoon käytettiin 3,8 miljardia euroa.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan myös hoitoketjun toisen pään, kuntoutuksen, onnistumista. Tälläkin osa-alueella on suuri vaikutus koko järjestelmän toimivuuteen ja kuormittuneisuuteen, sillä uusiin leikkauksiin, eri toimenpiteisiin ja erikoislääkärin vastaanotolle joutuu harvemmin, jos kuntoutus operaation jälkeen toimii hyvin.

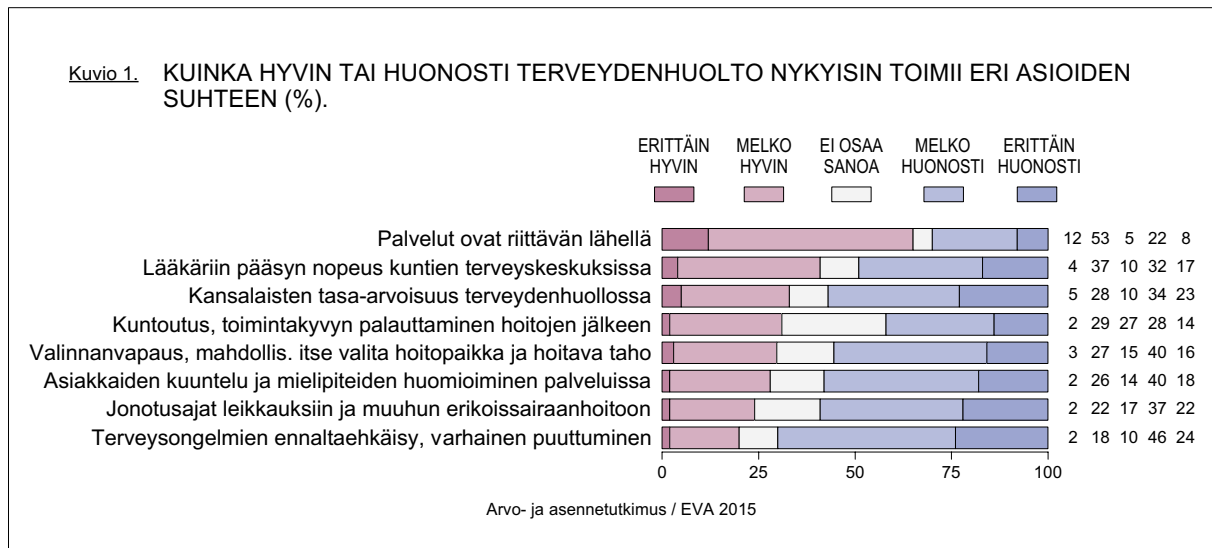
Kuntoutuksen toimivuuteen ollaan kuitenkin melko tyytymättömiä. 42 prosenttia on sitä mieltä, että kuntoutus ja toimintakyvyn palauttaminen toimivat huonosti. Vain 31 prosenttia kansasta arvioi sen toimivan hyvin. Reilu neljännes vastaajista ei ota ollenkaan kantaa kuntouttamiseen, arvatenkin siksi, ettei kaikilla ole siitä kokemusta.

Suurkuluttajat tyytymättömiä

Terveydenhuoltojärjestelmä saa suomalaisilta moitteita myös yleisemmällä tasolla.

Terveydenhuollossa ei kuunnella asiakkaita eikä huomioida heidän mielipiteitään riittävästi. Kritiikkiä tällaisesta terveydenhuollon välinpitämättömyydestä antaa 58 prosenttia suomalaisista.

Selvästi yli puolet suomalaisista epäilee myös sitä, toteutuuko terveydenhuollossa väestöryhmien välillä tasa-arvoisuus. Vain 33 prosenttia arvioi, että tasa-arvo toteutuu nykyjärjestelmässä hyvin.

Ainoa seikka, mihin suomalaiset ovat terveydenhuollossa varsin tyytyväisiä, on palveluiden läheisyys. 65 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että palvelut ovat riittävän lähellä.

Ainoa seikka, mihin suomalaiset ovat terveydenhuollossa tyytyväisiä, on palveluiden läheisyys

30 prosenttia kokee puutteita myös terveystalveluiden sijainnissa. Kriittisyys paikantuu etenkin pienimpien, alle 4 000 asukkaan kuntien väestöön.

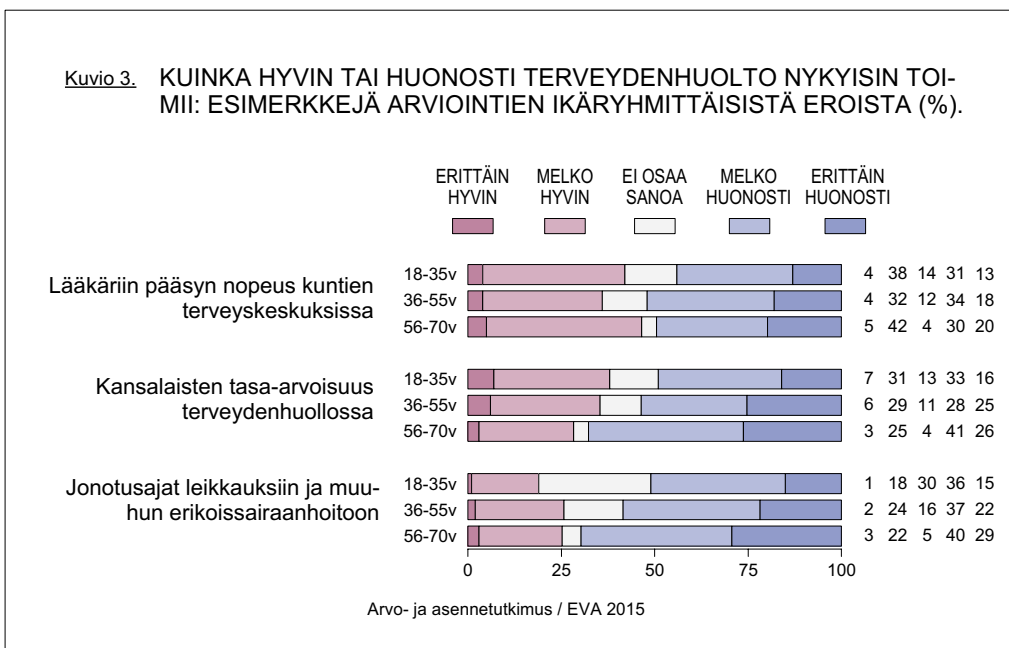
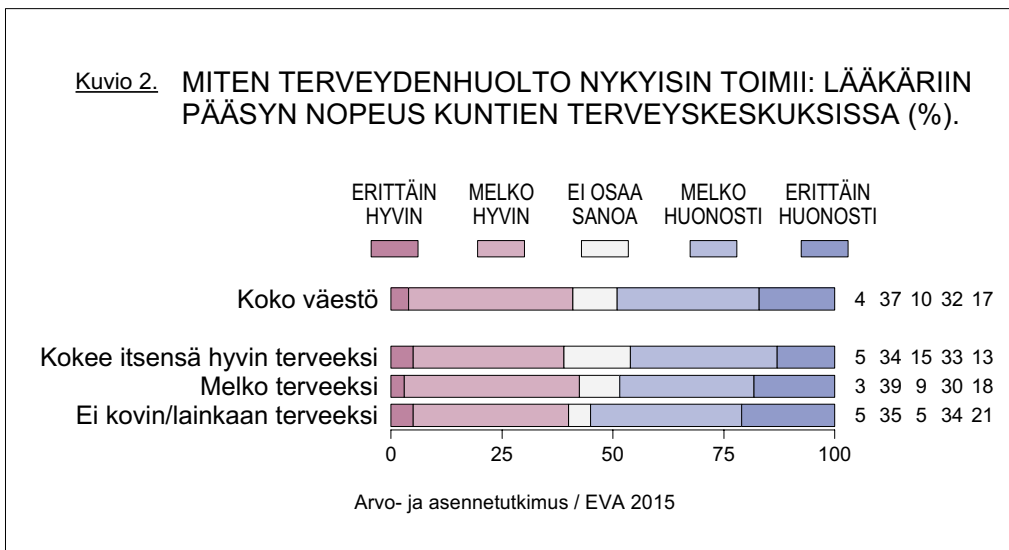
Eri väestöryhmien vastausten vertailusta selviää, että sairaimmat ja siis todennäköisesti eniten terveystalveluja käyttävät ovat myös palveluihin tyytymättömiimpiä.

55 prosenttia heistä, joilla on ongelmia terveytensä kanssa, moittii lääkäriin pääsyn nopeutta kuntien terveystalveluksissa. Itsensä hyvin terveeksi kokevista vastaajista vain 46 prosenttia kritisoi terveystalveluskeskuslääkärille pääsyn nopeutta. (Kuvio 2.)

Ikäryhmittäinkin tarkasteltuna vastauksista löytyy jonkin verran eroja (kuvio 3).

Keski-ikäisten 36–55 -vuotiaiden ryhmässä esimerkiksi kritiikki lääkäriin pääsyn hitaudesta on voimakkain, ja nuorten alle 35-vuotiaiden parissa taas vähäisin.

Vanhimmassa ikäryhmässä eli 56–70 -vuotiaiden joukossa epäillään voimakkaimmin kansalaisten tasa-arvoisuutta terveydenhuollossa. Lisäksi iäkkäistä jopa 69 prosenttia arvioi, että jonotusajat

leikkauksiin ja muuhun erikoissairaanhoidon ovat liian pitkät. Nuoria erikoissairaanhoidon jonot huolettavat huomattavasti vähemmän.

Sukupuolivertailussa naiset ovat kautta linjan hie- man miehiä tyytymättömiä terveydenhuollon toimivuuteen.

Naisista esimerkiksi 62 prosenttia kokee, ettei ter- veydenhuollossa kuunnella asiakasta riittävästi ei- kä asiakkaan mielipidettä oteta hoidonkulussa riit- tävästi huomioon. Miesten parissa luku on 54 pro- senttia.

Perussuomalaisten kannattajat kriittisimpiä

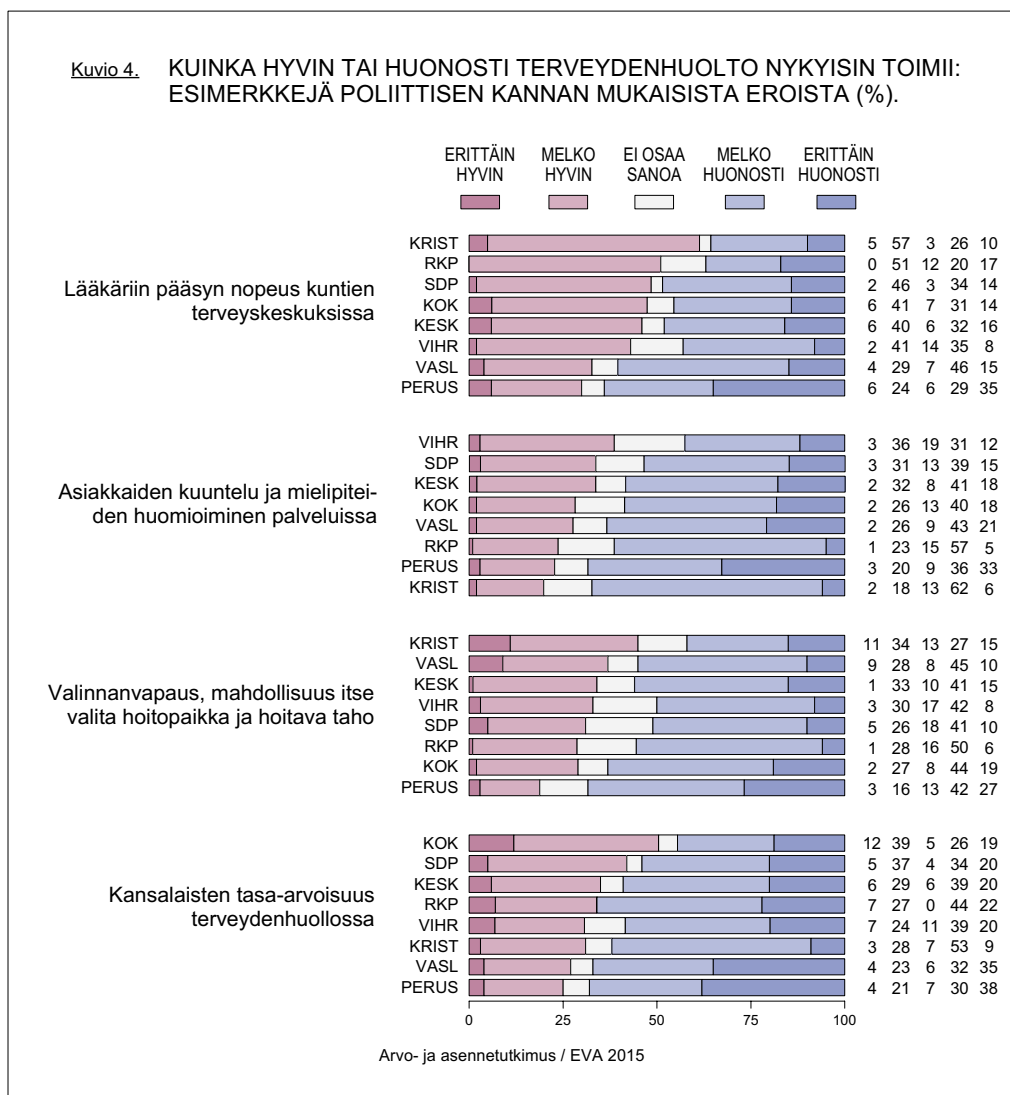
Kyselyn perusteella voidaan myös tehdä havaintoja eri puolueiden äänestäjäryhmien tyytyväisyydestä terveydenhuoltoon. (Kuvio 4.)

Selvästi kriittisimpiä ovat perussuomalaisten kan- nattajat. Perussuomalaisten äänestäjistä 64 pro- senttia moittii terveyskeskuslääkärille pääsyn hi- tautta ja 68 prosenttia epä- lee kansalaisten tasa-arvoi- suutta terveyspalveluissa.

Perussuomalaisia äänestä- vät kritisoivat nykyjärjes- telmää eniten valinnanva- pauden puutteesta. Jopa 69 prosenttia perussuomalai- sia äänestäjistä arvioi, et- tä mahdollisuus valita itse hoitava taho toimii nykyjärjestelmässä huonosti.

Kokoomusta äänestäjistä samalla kannalla valin- nanvapauden suhteen on 63 prosenttia. Muidenkin puolueiden äänestäjäryhmissä valinnanvapauden heikkoa toteutumista kritisoi yli puolet vastaajis- ta, joskin kristillisdemokraattien parissa luku jää 42 prosenttiin.

Perussuomalaisia äänestävät kritisoivat nykyjärjestelmää eniten valinnan- vapauden puutteesta

Vasemmistopuolueiden ja vihreiden äänestäjät ovat erityisen tyytymättömiä tasa-arvon heikkoon toteutumiseen terveydenhuollossa

Vasemmistoliiton kannattajista 67 prosenttia on sitä mieltä, että kansalaiset eivät ole terveystalouden edessä tasa-arvoisia. Samalla kannalla on myös yli puolet sosiaalidemokraatteja äänestäväistä.

Lisää valinnanvapautta palveluihin

Mikä olisi sitten oikea keino korjata julkista terveydenhuoltoa? Osviittaa voidaan hakea siitä, mikä on suomalaisten mielestä terveydenhuollossa olennaisinta.

Suomalaiset pitävät julkisten palveluiden saatavuutta ja asiakkaan valinnanvapautta tärkeimpinä tekijöinä kuin esimerkiksi sitä, onko palvelu juuri oman kunnan tuottama. Näin voidaan päätellä kahdesta EVAn Arvo- ja asennetutkimuksen tuloksesta.

Ensinnäkin vastaajista 77 prosenttia on sitä mieltä, että olennaista julkisissa palveluissa ei ole se, ketkä ne tuottavat, vaan se, että ne ovat kaikkien saatavilla. Vain 15 prosenttia suomalaisista torjuu väittämän palvelujen saatavuuden olennaisuudesta. (Kuvio 5.)

Lisäksi aiempaa useampi suomalainen pitää tällä haavaa terveystalouden saatavuutta olennaisem-

pana kuin palvelujen tuottajaa. Vuonna 2013 saatavuutta korosti 66 prosenttia vastaajista.

Toiseksi selvä enemmistö suomalaisista haluaa itse valita terveydenhoitopaikkansa.

60 prosenttia suomalaisista haluaa siirtyä julkisessa terveydenhuollossa valinnanvapausmalliin, jossa kansalaiset voivat valita hoitopaikkansa vapaasti kunnallisista terveyskeskuksista tai yksityisiltä lääkäriasemilta. Vain 21 prosenttia torjuu valinnanvapausmallin. (Kuvio 6.)

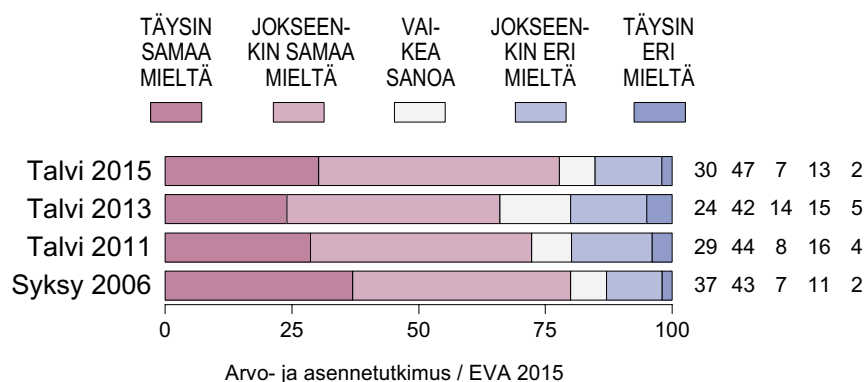
Kansan mielestä nykyterveydenhuoltoa ei juuri valinnanvapaus leimaa, vaikka käytössä on kolme rinnakkaista järjestelmää – julkinen terveydenhuolto, työterveyshuolto ja yksityiset lääkäripalvelut. Suomalaisista 56 prosenttia arvioi valinnanvapauden toimivan huonosti, 30 prosenttia hyvin. (Kuvio 1.)

Käytännössä eri väestöryhmät ovat lukkiutuneet käyttämään yhtä kolmesta järjestelmästä. Kyselyyn vastanneista kunnallisia terveystalouksia ilmoitti käyttävänsä ensisijaisesti 46 prosenttia, työterveyshuoltoa 42 prosenttia ja yksityisiä terveystalouksia 12 prosenttia.

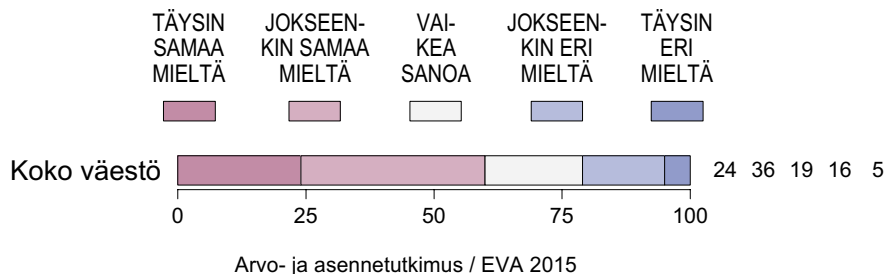
Kolmen eri terveydenhuoltojärjestelmän erot näkyvät terveydenhuollossa myös käytännössä. Yleensä yksityisiä palveluita tai työterveyshuoltoa käyttävät pääsevät lääkäriin nopeasti, mutta terveys-

Selvä enemmistö haluaa itse valita terveydenhoitopaikkansa

Kuvio 5. "OLENNAISTA JULKISISSA PALVELUISSA EI OLE SE, KUKA NE TUOTTAA, VAAN SE ETTÄ NE OVAT KAIKKIEN SAATAVILLA" (%).

Kuvio 6. "JULKISESSA PERUSTERVEYDENHUOLLOSSA PITÄISI SIIRTYÄ VALINNANVAPAUSMALLIIN, JOS SA KANSALAISET VOIVAT VALITA HOITOPAIKKANSA VAPAASTI KUNNALLISISTA TERVEYSKESKUKSISTA TAI YKSITYISISTÄ LÄÄKÄRIASEMISTA" (%).

keskusten asiakkaista yli puolet odottaa lääkäriin pääsyä enemmän kuin viikon, selviää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hoitopääsytalastoista.

Siinä missä kuntapalveluita käyttävät ovat tyytymättömiä julkisen sektorin palvelujen hitauteen, yksityisiä palveluita käyttävät puolestaan kokevat helposti maksavansa terveydenhuollostaan kah-

teen kertaan, ensin veroina ja uudelleen maksaessaan vakuutuksesta tai yksityisestä palvelusta.

Valinnanvapautta toivovat voimakkaimmin yrittäjät ja heikoimmassa asemassa olevat

Valinnanvapaus siis tasaisi palveluiden saatavuutta eri väestöryhmien kesken. Valinnanvapautta toivovat voimakkaimmin yrittä-

jät ja johtavassa asemassa olevat sekä toisaalta heikoimmassa asemassa olevat eli vähän koulutetut ja ikääntyvät.

Vaikka enemmistö suomalaisista puoltaa valinnanvapautta, sen kannatus on keskivertoa alhaisempaa palkansaajien ja erityisesti toimihenkilöiden parissa. Tämä voi selittyä sillä, että palkansaajat voivat käyttää työterveyshuoltoa, jota yleensä pidetään julkista terveydenhuoltoa toimivampana.

Puolueiden kannattajaryhmistä valinnanvapautta toivovat hanakimmin porvaripuolueita ja perussuomalaisia äänestävät. Kokoomusta ja perussuomalaisia äänestävistä 72 prosenttia kannattaa valinnanvapausmallia.

Myös muissa kannattajaryhmissä suhtautuminen valinnanvapausmalliin on pikemminkin varovai-

sen suopeaa kuin torjuvaa. Suurin vastustavin ryhmä löytyy vasemmistoliiton kannattajien riveistä, joista 43 prosenttia vastustaa ja 37 prosenttia kannattaa valinnanvapausmallia.

Maksuhalukkuus hieman rakoilee

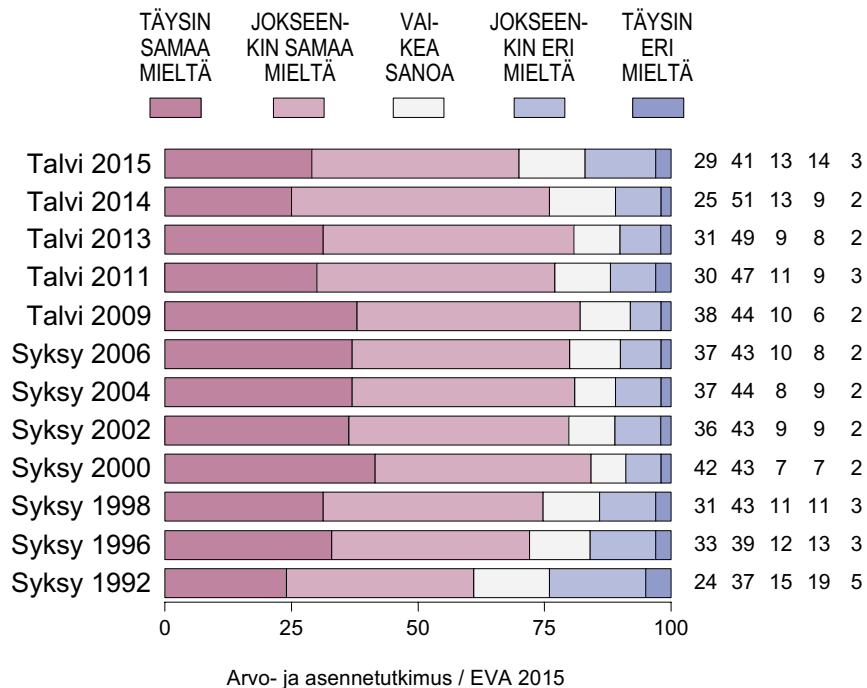
Suomalaiset ovat perinteisesti olleet hyvin sitoutuneita hyvinvointivaltioon ja siitä maksamiseen. Seitsemän kymmenestä (70 %) on sitä mieltä, että suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen. (Kuvio 7.)

Viime vuosina usko hyvinvointimallimme hintalaatusuhteeseen on alkanut säröillä. Vielä vuonna 2000 jopa 85 prosenttia suomalaisista arvioi hyvinvointivaltion olevan aina hintansa arvoinen.

Tyytymättömyys hyvinvoinnin kustannuksiin on ymmärrettävää, sillä esimerkiksi terveydenhuollon kustannukset ovat nousseet vuosi vuodelta. Vuonna 2013 terveydenhuoltomenot olivat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan 18,5 miljardia euroa, kun ne vielä vuonna 1995 olivat 11,7 miljardia (vuoden 2013 hinnoin).

Puoluekannoittain tarkasteltuna eniten hyvinvointivaltion hinnan kyseenalaistajia löytyy kokoomusta ja perussuomalaisia äänestävistä, vaikka näissäkin ryhmissä niukka enemmistö vannoo hyvinvointivaltion nimeen. Lähes ehdoitta hyvinvointivaltiota taas puolustavat kristillisdemokraatteja, vasemmistoliittoa, SDP:tä ja vihreitä äänestävät.

Kuvio 7. "VAIKKA HYVÄN SOSIAALITURVAN JA MUIDEN JULKISTEN PALVELUJEN YLLÄPITÄMINEN MAKSAA PALJON, SUOMALAINEN HYVINVOINTIVALTIO ON AINA HINTANSA ARVOINEN" (%).

Hyvinvointivaltion saamapuolella ovat alle 25-vuotiaat, opiskelijat, työttömät ja eläkeläiset ovat palkansaajia ja yrittäjiä innokkaampia takamaan julkiset palvelut nykyisellään hintalapusta riippumatta.

Etenkin yrittäjät kyseenalaistavat sen, onko hyvinvointivaltio hintansa arvoinen

Sosioekonomisista ryhmistä etenkin yrittäjät kyseenalaistavat sen, onko hyvinvointivaltio hintansa arvoisen. Yrittäjistä 30 prosenttia arvioi, ettei nykyisenkaltainen hyvinvointivaltio ole kustannustensa arvoisen.

Veronalennuksia terveydestään huolehtiville

Epäilykset hyvinvointivaltion hinta-laatusuhteesta voivat kertoa siitä, että halukkuus maksaa julkisista terveyspalveluista ei enää ole itsestäänsel-

vyys. Tähän suuntaan viittaa kaksi muutakin kyselyn tulosta.

Ensinnäkin suomalaiset ovat kiinnostuneita ajatuksesta, jossa terveydestään hyvin huolehtivat saisivat kannustimia, esimerkiksi verovähennyksiä. Tosin ehdotus jakaa mielipiteet: 42 prosenttia kannattaa ajatusta, mutta 36 prosenttia ei siitä innostu. 23 prosenttia ei osaa ottaa asiaan kantaa. (Kuvio 8.)

Ehdotusta puoltavat erityisesti RKP:tä kannattavat, joiden jäljessä tulevat perussuomalaisia ja kokoomusta äänestävät. Nihkeimpiä idealelle ovat vasemmistoliittoa, SDP:tä ja kristillisdemokraatteja äänestävät.

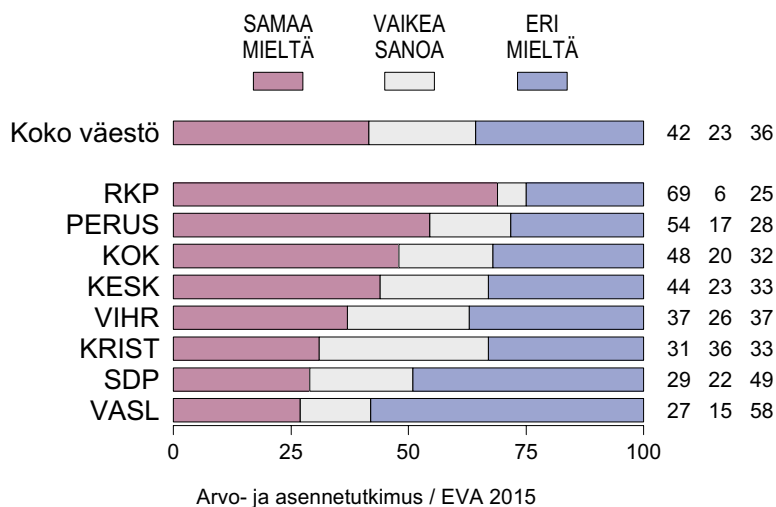
Lisäksi 47 prosenttia olisi valmis luopumaan veronalennuksia vastaan joistakin julkisen sektorin palveluista. Huomattavasti harvempi, 31 prosenttia, tyrmää ehdotuksen. (Kuvio 9.)

47 prosenttia olisi valmis luopumaan veronalennuksia vastaan joistakin julkisen sektorin palveluista

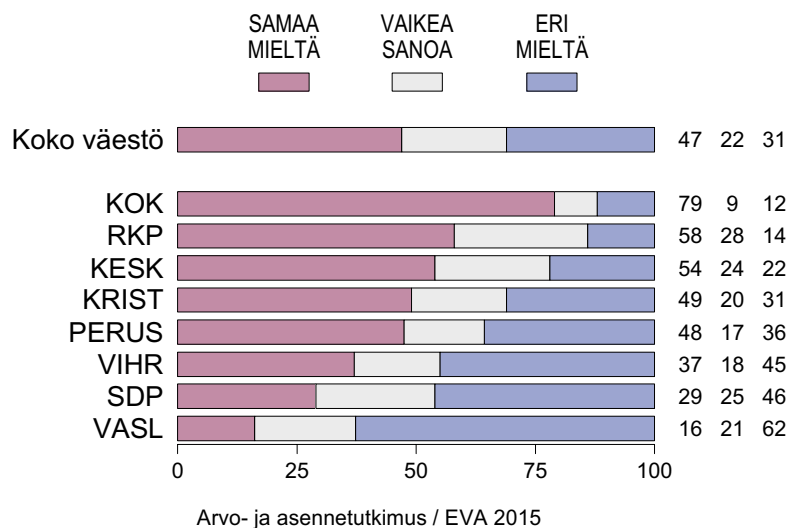
Herkimmin verohuojennuksia vastaan palveluita luopuisivat kokoomusta äänestävät ja johtavassa asemassa olevat. Myös keskustaa, perussuomalaisia tai RKP:tä äänestävät työikäiset ja akateemisesti koulutetut ovat idealle myötämielisiä.

Ehdotuksen torjuvat useimmiten vasemmistoliittoa, SDP:tä tai vihreitä äänestävät sekä työttömät. Naiset suhtautuvat verohuojennuksiin miehiä skeptisemmin.

Kuvio 8. "OLISI OIKEIN, JOS TERVEYDESTÄÄN HYVIN HUOLEHTIVAT SAISIVAT KANNUSTIMIA, ESIM. VEROVÄHENNYKSIÄ" (%).

Kuvio 9. "JOS VEROJA ALENNETTAISIIN, OLISIN VALMIS LUOPUMAAN JOISTAKIN VALTIOLTA JA KUNNILTA SAAMISTANI PALVELUISTA" (%).

Suorempaa puhetta alkoholista

Enemmistö suomalaisista arvioi, että "alkoholiongelmiä hyssyttellään suomalaisilla työpaikoilla ja laajemminkin yhteiskunnassamme". EVAn Arvo- ja asennetutkimuksessa väittämän allekirjoitti 58 prosenttia vastaajista (kuvio alla).

Vain 24 prosenttia vastaajista on asiasta eri mieltä. 19 prosenttia ei osannut ottaa väitteeseen kantaa.

Naiset ovat miehiä useammin sitä mieltä, että alkoholiongelmiä hyssyttellään. Naisista 62 prosenttia haluaisi keskustella ongelmista avoimemmin, miehistä 54 prosenttia.

Tarve puhua alkoholiongelmista suorempaan näyttäisi voimistuvan iän myötä. Eläkeläisistä ja 56–65 -vuotiaista vastaajista jopa 66 prosenttia on sitä mieltä, että alkoholiongelmia hyssyttellään liikaa. Nuoret aikuiset ja keski-ikäiset 26–45 -vuotiaat ovat vähiten huolissaan alkoholiongelmista.

Ei ehkä ole sattumaa, että iäkkäämmät ovat hana-kimpia puhumaan ongelmista nykyistä enemmän. Alkoholisairauksiin ja alkoholimyrkytyksiin kuolee Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Päihdetilastollisen vuosikirjan mukaan eniten 55–64 -vuotiaita.

Ylipäätään suomalaisten huoli alkoholiongelmien hyssyttelystä ei ole turha, sillä päihteet kuormittavat sekä julkista terveydenhuoltoa että työterveys-huoltoa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arvion mukaan alkoholin haittakustannukset nousivat noin

miljardiin euroon vuonna 2012. Summaan sisältyy muiden muassa alkoholihaittojen hoitaminen päihdehuollossa, lastensuojelussa, poliisitoimessa ja oikeusjärjestelmässä sekä alkoholin aiheuttamat sairauspoissaolot ja työkyvyttömyys. Pelkästään terveydenhuollossa alkoholin haittakustannukset olivat 81–142 miljoonaa euroa.

Saatavuuden rajoittaminen ei toimi

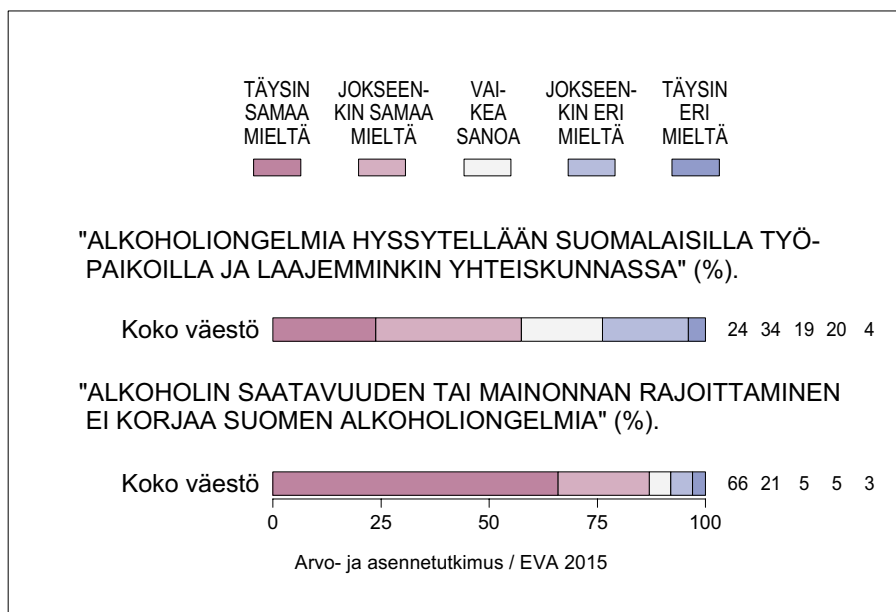
Suomalaisten juomista pyritään suitsimaan alkoholi-politiikalla, jonka välineitä ovat lähinnä verotus sekä alkoholin saatavuuden ja näkyvyyden rajoittaminen. Holhoamiseen kansa ei kuitenkaan usko.

Peräti 87 prosenttia suomalaisista arvioi, että alkoholin saatavuuden tai mainonnan rajoittaminen ei korjaa Suomen alkoholiongelmia.

Kansan mielipide on saatavuuden ja mainonnan rajoittamisen suhteen melko jakamaton puoluekantaan, sukupuoleen tai yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta. Pieniä eroja kuitenkin löytyy.

Vahvimmin rajoitustoimet kyseenalaistavat kokoomusta ja perussuomalaisia äänestävät, johtavassa asemassa olevat ja toisaalta työntekijät, ammattikorkeakoulun käyneet sekä 26–35 -vuotiaat.

Rajoituksiin myönteisimmin suhtautuvat akateemisesti koulutetut ja toisaalta vain peruskoulun käyneet sekä SDP:tä, kristillisdemokraatteja ja vihreitä äänestävät.

Lähteet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2015): Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2013. Petri Matveinen & Nina Knape. Tilastoraportti 6/2015.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2014a): Päihdetilastollinen vuosikirja. Alkoholi ja huumeet. <http://www.julkari.fi/handle/10024/125383>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2014b): Hoitoon pääsy terveyskeskuksissa lokakuussa 2014. <https://www.thl.fi/fi/ti-lastot/tiedonkeruut/hoitoonpaasy-perusterveydenhuollossa>

Työterveyslaitos (2010): *Alkoholi ja työpaikka – alkoholihaittojen ehkäisyn tarve ja käytännöt työpaikoilla*. Työ ja ihminen. Marketta Kivistö, Hanna Jurvansuu & Leena Hirvonen. Tutkimusraportti 38.

Taustatietoja tutkimuksesta

Kysely terveydenhuollosta tehtiin osana EVAn vuoden 2015 Arvo- ja asennetutkimusta. Tutkimuksen muut tulokset on raportoitu tutkimusraportissa *Ken on maassa jämäkin?*

Tulokset perustuvat 2 056 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin 9.–22. tammikuuta.

Vastaajat edustavat koko maan aikuisväestöä. Aineisto on kerätty Taloustutkimuksen internet-paneelilla, joka on painotettu edustamaan väestöä myös sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen jatkoanalyysin on suorittanut Yhdyskuntatutkimus Oy, joka on laatinut myös tulosgrafiikan.

Kaikki tässä analyysissä esitetyt tulokset ja niiden tarkemmat väestö-ryhmittäiset erittelyt löytyvät EVAn Arvopankista internetistä osoitteesta www.eva.fi/arvopankki. Arvopankkiin on koottu myös aiempien vuosien EVAn Arvo- ja asennetutkimusten tulokset.

Muistiinpanoja

Elinkeinoelämän Valtuuskunta

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA on vuonna 1974 perustettu elinkeinoelämän think tank, jonka tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä. EVA on Suomen merkittävin kohtaamispaikka ja verkosto elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajille. EVAlla on myös keskustelijan, haastajan ja unilukkarin rooli suomalaisessa yhteiskunnassa. Think tankille tyypillisesti EVAn tunnusmerkkejä ovat analyttisyys ja poleemisuus.

EVA selvittää ja arvioi yrityksille ja koko suomalaiselle yhteiskunnalle tärkeitä kehityssuuntia. Rajut ja nopeat kansainväliset muutokset asettavat koko yhteiskunnalle ja yritysten toiminnalle painavia vaatimuksia. EVAn tavoitteena on ajankohtaisen tiedon tuottaminen vallitsevista ilmiöistä sekä tuoreiden näkökulmien saattaminen yleiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun. Suomen rooli kansainvälisessä toimintaympäristössä ja suomalaisten hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn kehittäminen ovat keskeisiä kysymyksiä EVAn toiminnassa. Elinkeinoelämän omassa piirissä EVA pyrkii aikaansaamaan jatkuvaa keskustelua yritysten muutostarpeista.

Lisätietoja: www.eva.fi

*Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVAn julkaisemat EVA analyysit ottavat kantaa ajankoh-
taisiin kysymyksiin ja tarjoavat toimenpide-ehdotuksia. Analyysien kirjoittajat vastaavat
esitetystä mielipiteistä, jotka eivät välttämättä edusta EVAn kantaa.*

Analyysit ovat ladattavissa EVAn kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu)

ISSN 2342-0782 (PDF)